

Knihovna Václava Havla

euroskop.cz

Charta 77 nejen v Evropě

9.1.2012 euroskop.cz str. 0 Komentáře, analýzy

Petr Placák Knihovna Václava Havla

V pátek se v pražském Divadle Archa konalo setkání signatářů Charty 77. Pořádala jej **Knihovna Václava Havla** u příležitosti 35. výročí vydání základního dokumentu Ch77 1. ledna 1977. Setkání ukázalo, jaký zahraničně politický význam tato nezávislá čs. iniciativa, zasazující se o dodržování lidských práv, měla a dodnes její odkaz má. Celou věc zdůraznilo především nedávné úmrtí jednoho z duchovních otců CH77 **Václava Havla**.

Ve stejnou dobu organizovala americká strana obdobné vzpomínkové setkání ve Washingtonu v Národní nadaci pro demokracii, které bylo do pražské archy spojeno telemostem. Význam akce podtrhl fakt, že na washingtonském setkání bylo mimo jiné čteno poselství amerického prezidenta Baracka Obamy, ve kterém americký prezident vzdal hold **Václavu Havlovi** a ocenil roli Charty 77, která podle něj odhalila „pokrytectví a lež systému“ a ukázala, že i „jednotlivci mohou změnit svou společnost skrze nenásilný odpor a „život v pravdě“. Prohlášení prezidenta Baracka Obamy

Na setkání v Arše byly tlumočeny zdravotní zprávy Charty 77 od hnutí a osobností, které se čs. iniciativou inspirovaly. Jde především o čínskou Chartu 2008, která analyzovala situaci v Číně a opřela se o univerzalitu základních svobod a práv člověka. Její vůdčí postava intelektuál a nositel Nobelovy ceny Liou Siao-po se odvolává na Chartu 77 a na **V. Havla** jako na jeden z důvodů, proč se rozhodl stát se spoluautorem Charty 2008. **Havel** se také Liou Siao-Po veřejně zastával proti jeho persekuci ze strany čínských úřadů a inicioval udělení Nobelovy ceny míru tomuto čínskému disidentovi.

K Chartě 77 jako ke svému vzoru se hlásí i kubánská opozice a v Arše byla promítána zdravotní zpráva od jejího nepsaného lídra Oswalda Paya. Obdobnou zdravotní zprávou k této příležitosti nahrála i světoznámá barmská disidentka Su Ťij, jejíž slova se proměnila v osobní vyznání k „hřejivému a neokázalému příteli“ **Václavu Havlovi**, „opravdovému příteli“ svobodné Barmy a všech lidí míru a lidské svobody po celém světě. Su Ťij vzpomíná, jak od **Havla** dostala dopis ještě v listopadu pár týdnů před jeho smrtí, což bylo pro ni ohromné překvapení, že si na ni vzpomněl i v době, kdy už byl těžce nemocný.

Signatáři Charty 77 v pražské vinárně Rottisserie v roce 1977. Zleva Petr Uhl, Jiří Němec, **Václav Havel** a Věra Jirousová. Foto archiv čtk

Na Chartu 77 a **Václava Havla** se odkazují i obránci lidských práv v komunistickém Vietnamu, jako katolický kněz Nguyen Van Ly, který organizuje hnutí obdobné CH77 a kterého vietnamské úřady nedávno znova uvěznily.

Chartou 77 se přímo inspirovalo běloruské hnutí Charta 97, jejíž dopis shromáždění v Arše byl obzvlášť dojemný. Těsně před svou smrtí ještě stihl **Václav Havel** odeslat novoroční pozdrav běloruským politickým vězňům, kandidátu na prezidenta Andreji Sanikovovi a Dmitrii Bondarenkovi a podpořil účastníky protestu, který se konal v den prezidentských voleb 19. prosince 2010, tedy až den po jeho smrti. Havlův dopis byl přečten několik minut před tím, než shromáždění na náměstí rozehnala zásahová jednotka.

„Vaší Chartě je 35 let. Naší Chartě 97 je let 15,“ napsali běloruští disidenti. „Byli jste věznění ale nakonec jste dosáhli svobody. My jsme ve vězeních nyní s vírou, že také my dosáhneme svobody. Jste naším příkladem. Ustoupit není kam. Vaše Charta 97.“

V roce 1975 podepsalo komunistické Československo Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které byly součástí závěrečného dokumentu Helsinské konference. Komunistické vedení se domnívalo, že pakty využije propagandisticky proti Západu přes různá občanská hnutí, která byla řízena komunistickými agenty, nebo přes levicové osobnosti, které se ostře stavěly proti politice Západu. Ale přepočítalo se. Pakty se naopak staly odrazovým můstkem pro disidentská hnutí napříč východní Evropou, která pomohla k erozi a ke konečné delegitimizaci tamních režimů.

Jakmile byly pakty 13. 10. 1976 uveřejněny ve Sbírce zákonů ČSSR a vstoupily v platnost, rozběhly se přípravy na vznik petice, která byla aktualizována právě probíhajícím procesem s nezávislými hudebníky kolem skupiny The Plastic People of the Universe. Jak napsal Jacques Rupnik, vedle své lidskoprávní dimenze psala Charta 77 ve spolupráci s polským disentem novou kapitolu česko-polské spolupráce a pomáhala znovuobjevit střední Evropu a vytvářet celoevropský veřejný prostor - byla jednou z cest, jak překonat rozdělení Evropy.

Charta 77 je bezesporu jedním z největších přínosů Čechů Evropě druhé poloviny 20. století. Její význam je ale paradoxně oceňován spíše v zahraničí, než doma. Prohlášení Charta 77 Mluvčí CHARTY 77

Reprezentovali Chartu navenek, ručili za pravost dokumentů vydávaných jejím jménem. Vybírání byli tak, aby zastupovali co nejširší názorové spektrum lidí z Charty. V této funkci se vystřídaly desítky osobností. Právě ony patřily k nejvíce pronásledovaným signatářům.

Od 1. ledna 1977 - Jiří Hájek, **Václav Havel**, Jan Patočka
Od 21. září 1977 - Jiří Hájek, Ladislav Hejdánek, Marta Kubišová
Od 6. dubna 1978 - Jaroslav Šabata, Ladislav Hejdánek, Marta Kubišová
Od 6. listopadu 1978 - Ladislav Hejdánek, **Václav Havel**
Od 8. února 1979 - Václav Benda, Jiří Dienstbier, Zdena Tominová
Od 5. června 1979 - Jiří Hájek, Ladislav Hejdánek, Zdena Tominová
Od 1. ledna 1980 - Marie Hromádková, Miloš Rejchrt, Zdena Tominová
Od 1. února 1980 - Marie Hromádková, Miloš Rejchrt, Rudolf Battěk
Od 13. ledna 1981 - Václav Malý, Bedřich Placák
Od 10. února 1981 - Václav Malý, Bedřich Placák, Jaroslav Šabata
Od 7. ledna 1982 - Anna Marvanová, Ladislav Lis, Radim Palouš
Od 9. ledna 1983 - Anna Marvanová, Jan Kozlík, Radim Palouš
Od 2. února 1983 - Anna Marvanová, Jan Kozlík, Marie Růt Křížková
Od 7. ledna 1984 - Václav Benda, Jiří Ruml, Jana Sternová
Od 6. ledna 1985 - Jiří Dienstbier, Eva Kantůrková, Petruška Šustrová
Od 7. ledna 1986 - Martin Palouš, Anna Šabatová, Jan Štern
Od 6. ledna 1987 - Jan Litomiský, Josef Vohryzek, Libuše Šilhánová
Od 2. ledna 1988 - Miloš Hájek, Bohumír Janát, Stanislav Devátý
Od 2. ledna 1989 - Tomáš Hradílek, Dana Němcová, Alexandr Vondra
Od 6. ledna 1990 - Jan Ruml, Miroslav Lehký, Miroslav Tyl
Od ledna 1991 - Helena Klímová, Hana Ponická, Alena Hromádková
Od ledna 1992 - Eva Joachimová, Květa Princová, Věra Roubalová

Právo

Vznik Havlovy knihovny je v rukou památkářů

10.1.2012 Právo str. 10 Praha - Střední Čechy

Martina Klapalová Knihovna Václava Havla

Necelý měsíc po úmrtí exprezidenta **Václava Havla** se má definitivně rozhodnout o tom, zda na Loretánském náměstí na Hradčanech bude **knihovna** nesoucí jeho jméno.

Knihovna Václava Havla má vzniknout na konci příštího roku v renesančním paláci Šlikovských (zvaném též U Drahomířina sloupu) v lokalitě, která se prvnímu českému porevolučnímu prezidentovi velmi líbila. Jenže právě v tom je problém.

Jedná se o nejcennější část Pražské památkové rezervace, kterou památkáři brání jako svatý grál.

Na druhou stranu jsou si vědomi toho, že je ve hře osud Havlovy knihovny, jež má být koncipována po vzoru obdobných knihoven exprezidentů USA. Investor má už všechna razítka pro stavební povolení, jen to od památkářů mu chybí.

Rozhodne se brzy, 20. ledna se o projektu bude jednat na vědecké radě generální ředitelky NPÚ. Lze očekávat, že se památkáři z NPÚ tímto stanoviskem budou řídit při následném vydání písemného rozhodnutí. Ruce jim tak trochu svazuje i to, že palác před časem koupil jeden z nejbohatších českých podnikatelů Zdeněk Bakala, sponzor knihovny a předseda její správní rady. V jižním křídle paláce vznikne obytná rezidence, není však jasné, zda ji bude Bakala užívat.

Podle oficiálního stanoviska investora bude sloužit pro ubytování zahraničních badatelů a jako reprezentační byty pro významné návštěvy.

Právě tato část projektu je podle památkářů nejproblematičtější. „Hlavním problémem se jeví značná míra zásahů do podlaží, archeologických terénů a renesančního zdiva suterénů, zejména v jižní rezidenční části,“ vyjádřil se Ondřej Šefců, náměstek pro památkovou péči pražského pracoviště NPÚ.

V suterénech, podle investora nově budovaných, má vzniknout bazén a bezpečnostní archiv pro písemnosti **Václava Havla**.

„Jakákoli rekonstrukce památkově chráněného domu zasahuje do jeho autenticity, ale snažíme se, aby zásahy byly co nejmenší. Rekonstrukce domu je nutná pro další přežití památky a zejména pro přežití interiérů, které se stanou částečně přístupnými pro veřejnost,“ sdělil Právu autor projektu Marek Tichý. Fakt, že zastupuje Bakalu, označil spíš za přítěž. „Kdyby za projektem nestál Zdeněk Bakala, ale nějaký anonymní investor, byl by celý proces pravděpodobně již dávno uzavřen,“ tvrdí projektant.

Vlastní prostory knihovny mají vzniknout ve vyhlídkové věži, kterou ve 30. letech minulého století nechali přistavět manželé Benešovi. V domě se dodnes zachoval byt po bývalé první dámě Haně Benešové i s kachlovými kamny a kuchyňskou kredencí.

V paláci dosud bydlí poslední nájemník, bývalý zastupitel Prahy 1 Bohumil Vejtasa. Ten se nechce vystěhovat za žádné peníze. Jeho přítomnost ale vzniku knihovny nebrání.

***

Rekonstrukce památkově chráněného domu zasahuje do jeho autenticity, snažíme se, aby zásahy byly co nejmenší Marek Tichý, autor projektu

Foto popis| Pohled na renesanční palác Šlikovských na Loretánském náměstí, kde by měla vzniknout **Knihovna Václava Havla**.

Foto autor| Foto PRÁVO – Martina Klapalová

Regionální mutace| Právo - Praha - střední Čechy

---

tiskovky.info

Proč nemá Knihovna města Hradce Králové nést jméno Václava Havla?

9.1.2012 tiskovky.info str. 0

Knihovna Václava Havla

Vytisknout

Tisková zpráva: Proč nemá **Knihovna** města Hradce Králové nést jméno **Václava Havla**?

Hradec Králové, 5. ledna 2012 – **Knihovnu** města Hradce Králové čeká v příštích měsících stěhování do zcela nového komplexu, který vzniká přestavbou bývalé továrny VERTEX ve Wonkově ulici. Zřejmě díky tomuto faktu byla v médiích zveřejněna zpráva, že by mohla **knihovna** nést jméno **Václava Havla**.

Jen pár dní před vánočními svátky zemřel ve věku 75 let bývalý prezident, dramatik, spisovatel, kritik komunistického režimu, **Václav Havel**. Náš stát jeho odchodem ztratil osobnost, která se stala symbolem demokracie a svobody.

Krátce po jeho úmrtí se v tisku objevily zprávy o různých návrzích na přejmenování náměstí, kulturních objektů, institucí, ulic či letiště, jménem **Václava Havla**. Jako knihovníci vnímáme velmi silně přínos **Václava Havla** české a evropské literatuře a současnému dramatickému umění, a to i v kontextu jeho vztahu k východním Čechám.

Dagmar Havlová, manželka prvního prezidenta České republiky, Miloslav Petrušek, sociolog, filozof a historik, a Karel Schwarzenberg, současný Ministr zahraničních věcí České republiky, založili v roce 2004, po vzoru prezidentských **knihoven** v USA instituci, která slouží k dokumentaci, výzkumu a propagaci života, díla a myšlenek **Václava Havla**. Jedná se o **knihovnu** veřejnou, nabízející standardní knihovnické služby, přesto výjimečnou svým zaměřením a obsahem.

Kulturní instituce nesoucí jméno „**Knihovna Václava Havla**“ tedy již existuje. Jsme toho názoru, že by bylo irelevantní a zmatečné pojmenovávat jeho jménem knihovnu další. Nechceme v žádném případě snížit kredit již existující, a v Evropě jediné instituci svého druhu, tím, že pojmenujeme po **Havlovi** i **Knihovnu** města Hradce

---

Králové. Máme za to, že **knihovna Václava Havla** by měla vzhledem k jedinečnosti jeho osobnosti zůstat v naší republice jedinou a stejně jedinečnou jakým byl on sám.

Bližší informace o **Knihovně Václava Havla** je možné najít na <http://www.vaclavhavel-knihovna.org/>

Kontakt:

Vladimíra Svobodová
public relations
<mailto:svobodova@knihovnahk.cz>
<http://www.knihovnahk.cz>
495075016

URL| <http://www.tiskovky.info/tiskove-zprav...hradce-kralove-nest-jmeno-vaclava-havla>
